

10.00.02- O'zbek adabiyoti ixtisosligidan tayanch doktorantura uchun tuzilgan savollar

1. Yunon tarixchilarining asarlarida Markaziy Osiyo mif va afsonalariga oid ma'lumotlar.
2. "Avesto" adabiy manba sifatida. "Avesto"ning o'rganilishi tarixidan.
3. O'rxun-Enasoy yodgorliklarining janr xususiyatlari.
4. To'nyuquq bitigi. Unda shaxs va millat erki.
5. Mahmud Koshg'ariy va uning "Devonu lug'oti-t-turk" asaridagi afsona va xalq qo'shiqlari.
6. Qadimgi turk moniylik adabiyoti. Buddha mazmunidagi turkiy adabiyot.
7. "Oltin yoruq" dostoni va unda ko'tarilgan masalalar.
8. Yusuf Xos Hojib hayoti va ijodi. "Qutadg'u bilig" hamda ijtimoiy-siyosiy va falsafiy masalalar.
9. "Qutadg'u bilig" dostonning janr xususiyatlari: masnaviy, qasida, to'rtlik va g'azal unsurlari.
10. Ahmad Yugnakiy hayoti va ijodining manbalari.
11. Ahmad Yugnakiy hayoti va ijodining o'rganilishi tarixi. "Hibat ul-haqoyiq"da qo'llanilgan janrlar.
12. Ahmad Yassaviy ijodining o'rganilishi. Yassaviyshunoslik.
13. Nosiriddin Rabg'uziy ijodining o'rganilish tarixi. "Qisasi Rabg'uziy" ("Qissasu-l-anbiyo") – o'zbek badiiy nasrining ilk namunasi sifatida.
14. Noma janri va uning takomil bosqichlari.
15. Munozara janri.
16. Temuriylar davrida adabiyotshunoslikning fan sifatidagi taraqqiyoti.
17. Nizomiy, Dehlaviy, Sa'diy va Hofiz asarlarining tarjimalari.
18. Qutb hayoti va ijodi. "Xisrav va Shirin" dostonining yaratilish tarixi, nusxalari.
19. "Gulistoni bi-t-turkiy" asarining tarkibi. Asardagi asosiy g'oya, yoritilgan masalalar.
20. Haydar Xorazmiy hayoti va ijodining manbalari.
21. "Maxzanu-l-asror" dostoni va Nizomiy ijodi. Dostonning kompozitsion qurilishi va syujeti.
22. Atoyijodiy merosining o'rganilishi tarixidan. Atoyining lirik merosi.
23. Sakkokiy hayoti va ijodining o'rganilish tarixi. She'riyatining janr xususiyatlari va mavzu ko'lami.
24. Gadoiy hayoti va ijodining o'rganilish tarixi. Gadoiyning ijodiy merosi.
25. Husayniy lirikasining badiiy xususiyatlari. Husayniy adabiy merosining o'rganilishi.
26. Sayyid Qosimiyning "Majma'u-l-axbor" dostoni. Shoirning "Gulshani roz", "Haqiqatnoma", "Ilohiynoma" dostonlaridagi ijtimoiy-siyosiy va axloqiy -ta'limiy masalalar.
27. Bugungi kunda Alisher Navoiy ijodining o'rganilishi. Mustaqillik davri navoiyshunosligi. Ilmiy tadqiqotlar haqida.

28. "Xamsa"ning o'rganilish tarixi. Bugungi navoiyshunoslikda "Xamsa" tadqiqi.
29. "Hayratu-l-abror" dostoni poetikasi va o'rganilishi.
30. "Farhod va Shirin" dostonining tadqiq etilishi.
31. "Layli va Majnun" dostonida xronotop. Adabiyotshunos U.Jo'raqulov tadqiqotlariga munosabat.
32. "Sab' ai sayyor" dostoni va jahon adabiyoti. Yangi tadqiqotlarga munosabat.
33. "Saddi Iskandariy" – falsafiy-ta'limiy, ijtimoiy-siyosiy va ma'rifiy asar. Navoiyshunos N.Komilovning "Saddi Iskandariy" ga doir tadqiqotlari
34. "Lisonu-t-tayr" falsafiy-tasavvufiy doston sifatida o'rganilishi.
35. "Majolisu-n-nafois" tazkirasining ilmiy-tanqidiy matni va asar yuzasidan olib borilgan tadqiqotlar tahlili.
36. Alisher Navoiyning adabiy-estetik qarashlari.
37. "Mezonu-l-avzon" va uning ilmiy-tanqidiy manti, o'rganilishi.
38. Alisher Navoiyning adabiy-tanqidiy qarashlari.
39. Navoiy lirikasining o'rganilishi tarixi.
40. Navoiyshunos I.Haqqulovning "Navoiyga qaytish" (1-2-3-4) asarlari va bugungi navoiyshunoslik.
41. Zahiriddin Muhammad Bobur biografiyasi va adabiy merosining o'rganilishi.
42. Boburning ilmiy merosi: "Risolai aruz", "Mubayyin" asarlari.
43. Mashrabshunoslik tarixidan.
44. "Qissai Mashrab" asarining shoir biografiyasi va adabiy merosini o'rganishdagi o'rni.
45. Bugungi kunda Mashrab hayoti va ijodi bilan bog'liq bahslar va ularga munosabat.
46. So'fi Olloyor. Ijodkor adabiy merosini o'rganilishi. "Sabotu-l- ojizin" asarida ma'rifiy masalalar.
47. Shermuhammad Munis adabiy merosi. Ijodkor asarlarining o'rganilishi. Shoir devonining janrlar tarkibi va badiiyati.
48. Ogahiyshunoslik tadriji. "Ta'viz ul-oshiqin" devoni.
49. Ogahiy – tarixnavis.
50. Ogahiy – tarjimon.
51. Ogahiy ijodida Navoiy an'analari.
52. Uvaysiyning lirik merosi. "Shahzoda Hasan" va "Shahzoda Husayn" dostonlari.
53. Nodira hayoti va ijodining o'rganilishi.
54. Milliy uyg'onish davri o'zbek adabiyotining xos xususiyatlari.
55. Yangi o'zbek she'riyatining yuzaga kelish omillari. Zamonaviy nasrning shakllanishi. Drama janrining yuzaga kelish omillari va dastlabki namunalari.
56. Adabiyot va milliy matbuot. Adabiyot va teatr.
57. Adabiy tanqid shakllanishining ijtimoiy va adabiy-estetik omillari.
58. Komil Xorazmiy. Shoir lirikasining mavzu ko'lami va badiiyati. Komil Xorazmiy va yangicha ma'rifatparvarlik.
59. Feruz – madaniyat va san'at homiysi. Shoir she'riyatining janr xususiyatlari va mavzu ko'lami.

60. Muqimiy hayoti va ijodining o'rganilish tarixi. Muqimiyshunoslik.
61. Furqatshunoslik tadriji.
62. Furqat she'riyatida rus mustamlakasiga munosabat masalasi. Furqat ijodida tasavvuf ta'limotiga oid qarashlari. Furqat manzumalari.
63. Is'hoqxon Ibrat adabiy-ilmiy merosining o'rganilishi.
64. Ibrat – ma'rifatparvar shoir. Ijtimoiy-ma'rifiy faoliyati: “Matbaai Is'hoqiya”, “Kutubxonai Is'hoqiya”. Ibratning ilmiy asarlari.
65. Mahmudxo'ja Behbudiy publistikasi, adabiy-estetik qarashlari.
66. Zamonaviy o'zbek adabiyotida adabiy-ijodiy metodlar. Realizm, sotsialistik realizm.
67. Fitratning ijtimoiy-publitsistik asarlari: “Munozara”, “Hind sayyohi”, “Sharq siyosati”.
68. Hamza adabiy merosining yangicha talqini.
69. “Devoni Nihoniy”da an'ana va yangilanish. Hamza she'rlarida milliy uyg'onish g'oyasi.
70. Hamza nasri va jadidchilik. “Yangi saodat” mlliy romani.
71. Abdulla Qodiriy ijodining o'rganilishi. Qodiriyshunoslik tadriji.
72. Cho'lpon ijodining o'rganilishi. Cho'lponshunoslik tadriji.
73. Yangi o'zbek adabiyotining asosiy xususiyatlari. Yangi o'zbek adabiyoti taraqqiyotining asosiy bosqichlari. Adabiyottarixini davrlashtirish tamoyillari.
74. Milliy istiqlol va adabiyot. Yangi ijodiy izlanishlar. Modernistik adabiyot yaratish yo'lidagi izlanishlar.
75. Oybek ijodining o'rganilishi. Oybekshunoslik.
76. B.Nazarov, N.Karimovning G'afur G'ulom ijodiga doir yangi tadqiqotlari.
77. Qahhorshunoslik tadriji (O.Sharafiddinov, I.Haqqul va R.Qo'chqor tadqiqotlari misolida)
78. Odil Yoqubov ijodi. “Osiy banda” romani, “Qarnoq xotiralari” asarlari haqida
79. Erkin Vohidov – tarjimon.
80. Abdulla Oripov ijodining o'rganilishi. 2015-2016 yillar she'riyati.
81. O'tkir Hoshimov publitsistikasi.
82. Rauf Parfi ijodining o'rganilishi. Rauf Parfi lirikasining asosiy xususiyatlari.
83. Atoulloh Husayniy va uning "Bado' us-sanoe" asarida Sharq adabiyotidagi she'riy san'atlar tasniflanishi.
84. Furqatning "Ilmi ash'orning qoidai avzoni" asarida she'rshunoslik masalalari.
85. Fitratning "Adabiyot qoidalari" asarida badiiy obraz tushunchasining izohlanishi.
86. Arestotelning "Poetika" asarida tur va janrlar tasnifi. Dramatik tur haqida nazariy qarashlar.
87. Badiiy adabiyotda mimises nazariyasi.
88. Badiiy adabiyotda kotarsis nazariyasi.
89. Badiiy asarning struktural tahlili va mant tahlili.
90. Badiiy asarda germenivtik tahlil metodi.
91. Lirik kechinma haqida.
92. Shayx Ahmad Taroziy va uning nazariy qarashlari ("Funun ul-balog'a" asari)

93. Sharq adabiyotida g'azal va uning nazariy asoslari. O'rganilishi, obrazlari.
94. Sharq adabiyotida ruboiy. O'zbek adabiyotshunosligida o'rganilishi.
95. Modern adabiyotda obraz va tushuncha.
96. O'zbek adabiyotida doston va uning o'rganilishi (XX asr dostonchiligi misolida)
97. Badiiy asar tili.
98. Uslub va ijodkor individualligi masalasi haqida.
99. Adabiy tanqid va bugungi adabiy tanqidchilik haqida.
100. Postmodern adabiyot haqida (O'zbek adabiyotida ildizlari, belgilari)
101. Bugungi she'riyatda shakliy va uslubiy yangilanishlar.
102. Yozma adabiyotda folklor janrlarining o'rni. (Navoiy ijodi misolida)
103. Mif va yozma adabiyot haqida.
104. Mifologik syujet unsurlarining bugungi nasrdagi belgilari.
105. "Alpomish" dostonida etnografik va milliylik ko'rinishlari.
106. Badiiy asarda ong oqimi.
107. Isajon Sulton asarlari va o'zbek adabiyotida yangicha evrilishlar.
108. Ulug'bek Hamdamning "Yolg'izlik" qissasi poetikasi
109. Faxriyor she'riyatida shakliy yangilanish va uslub.
110. Mumtoz adabiyotda ijodkor uslubi va uslubga doir nazariy qarashlar.
111. Badiiy tahlil tamoyillari. Adabiyotshunos Q.Yo'ldoshevning tadqiqotlari misolida.
112. Biografik metod va uning o'rganilishi (o'zbek adabiyoti misolida)
113. Navoiy ijodining xorijda o'rganilishi.
114. Modern she'riyati haqida bahslar (U.Normatov, E.Ochilov, Q.Yo'ldoshev, B.Ro'zimuhammad maqolalari misolida)
115. Nazar Eshonqulning adabiy-estetik faoliyati. "Men"dan mengacha" va "Ijod falsafasi" asarlari misolida.
116. Bugungi tarjima adabiyoti haqida.
117. Adabiy matnshunoslik va manbashunoslikning adabiyotshunoslik ilmi rivojida tutgan o'rni.
118. Bugungi adabiy tanqidchilik: muammo va yechimlar.
119. Badiiy adabiyotning nazariy masalalari. Badiiy adabiyotning o'ziga xos xususiyatlari. Qadimgi san'atning sinkretlilik xususiyati.
120. Tip va uning xarakterdan farqli jihatlari; tipiklik va individualligi; badiiy adabiyotda vorisilylik.

f.f.f.d. Z. QUVONOV

NDPI O'zbek tili va adabiyoti kafedrasini mudiri